

Novine

tjednik.

Priloga: mesečno M. List, letno Kalendar Srca Jezušovoga.

Izhaja vsako nedelo.

CENA:

V državi na skupni naslov najmanje 10 komadov letno 25 Din. mesečno 2 Din. zadnji mesec 3 Din. Na posamezni naslov letno 30 Din. mesečno 2 Din. 50 par. V države Evrope: letno 75 Din., mesečno 6 Din. 50 par. Z M. Listom i Kalendarom 100 Din. — V zvljeuropske države dolar i pol ali 85 Din. Z M. Listom i Kalendarom 2 dolara. — Naročnina se mora plačati naprej. — Vsi naročniki dobijo kalendar za polovično ceno.

CENA OGLASOV:

cm² 75 par, med tekstem 1.50 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črenšovci. Pošt. ček. pol. št. 11 806.

Leto XVIII. št. 39.

Glasiło Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Slovenska krajina dobi delavski dom.

22. avgusta l. 1929. se je na spodbudo g. Kereca, šefa Ekspoziture javne borze dela, ustanovil poseben „Odbor za zidanje delavskoga doma v Murški Soboti.“ Odbor se je potem obrno na delavce i vse ludi s prošnjov, da jim vsi po mogočnosti priskočijo na pomoč. I istinsko so se delavci prošnji precu močno odzvali. Odbor je dosegamao vküper zbrao 14.000 Din. Da je ta šuma ne ešče vekša, se more pač pripisüvati obstoječoj velkoj gospodarskoj krizi, ki je najbole zadela naše prosto lüdstvo. Jako ginjeno je bilo gledati naše delavce, šteri so svoje težke trüde po 5—10 Din. vküper nosili kak včele med, čiravno je odbor njim ništernokrat zatrdjavao, ka ne želej od siromakov nikšega velkoga trüda. Pa vseedno so vküper nanosili precu veliko šumo, za štero istinsko lahko povejmo, ka so težki trüdi naših delavcov.

Že od začetka je meo odbor zaslonbo pri naši oblastvaj, županstvu veleobčine Murška Sobota i veči juridični osebaj. Predvsem tem se ma zgoraj imenüvani odbor zahvaliti, ka je bilo njegovo delüvanje v zadnjem časi tak blagosloveno. Kak naša oblastva tak županstvo i vsi drügi, šteri so to plemenito stvar tak lepo podpirali, so na prvi mah vidli, ka se ide pri toj stvari za interes cele Slovenske Krajine i zato mora biti obrnjena vsa zahvala našega lüdstva predvsem tem faktoram. Vüpamo se, ka bodo to stvar tüdi v bodoče tak lepo podpirali.

V lanskem leti ešče v decembri je vložo odbor za zidanje delav. doma prošnjo na kr. bansko upravo, v šteroj jo prosu podporo za zidanje doma. Že v marci je ban dr. Marušič nakazao istomi 50.000 Din. kak podporo za zidanje delav. doma. Isto-

časno se je vložila prošnja tüdi na Delavsko zbornico v Ljubljani, ki pa žalibog prošnji ne mogla ugoditi, ar je ne mela potrebni sredstev. Pač pa se upravičeno pričaküje, ka de tüdi Delavska zbornico dala za zidanje doma kakšo podporo. Prošnja se je pa vložila tüdi na ministerstvo za socialno politiko, ki je ravno pred 14 dnevi odobrilo odbori 500.000 Din. podpore. Tak je teda odbor prišao v posest 564.000 Din., s šterim se že lahko zida poštena stavba, ki de lahko služila svojemi nameni. Vüpamo se tüdi, ka nam na zadnje ešče znova priskoči na pomoč banovina, posebno ešče zato, ar je ban dr. Marušič pokazao velkô razumevanje za naše razmere.

Da dokažemo, kak važna je ustanova Borze dela za nas i kak potreben je pri nas delavski dom, navajamo v naslednjem statistične podatke od naši delavcov. V celoj Slovenskoj krajini je okoli 10.000 sezonskih delavcov. Od tej je nad polovico bilo dozda zaposleni v inozemstvu (Francija, Nemčija). Delavstvo bi vno go rajši ostalo doma, štero njemi je pa spričo sorazmerno nisikoga zaslužka nemogoče. Naše sezonsko delavstvo je v splošnom jako dobro, ka nam dokazüje vno go-vno go jako laskavi pohval od strani delodavcov. Nekaj časa je naše delavstvo ne mela zavüpanje v ustanovo Borze dela, ali s časom se je to vse, zboljšalo. V zadnjih trej letaj je posredüvala Ekspozitura javne borze dela v M. Soboti naslednje število delavcov: leta 1929. je spravila delo v Jugoslaviji 5577, v Franciji 1114, v Nemčiji pa 899 delavcom. V tom leti je spravila delo skupno 7590 delavcom; v istom leti je ostalo brezposelnih 2400 delavcov. V leti 1930. je posredüvalo delo v Jugoslaviji 4894, v Franciji 2024, v Nemčiji pa 1861 delavcom ali

sküпно 8779 delavcom. Brezposelni je ostalo v tom leti 1200 delavcov. V leti 1931. je posredüvala v Jugoslaviji 2396, v Franciji 1666, v Nemčiji pa 999 delavcom ali skupno 5061. Brezposelni je ostalo 4800, od šteri je nujno potrebni dela 2500. V tom je všteto samo posredüvanje, štero se je izvršilo dosegamao. Iz statistike je jasno razvidno, ka je v zadnjem časi stiska jako občütna, ar je gospodarska kriza pri nas že jako velka. Ešče na sprotoletje se je vüpalo, ka se bo moglo zaposliti našega delavstva v Nemčiji v tom leti okoli 3000. A je zdaj istinsko zaposleni, tam samo eden tretji tao naši delavcov. Od zaslužka tej 10.000 lüdi je približno odvisno blagostanje polovice Slovenske krajine. V tej trej letaj so zaslužili naši delavci 51 milijonov Din. To je teda naš največši problem. Ne je te po takšem neumestno, či se ravno tomi problemi — našoj rak-rani — sküša posvečati največ pažnje. Na podlagi tej podatkov je jasno, ka je cela Slovenska krajina življenjsko interesirana na obstoji Borze dela v M. Soboti, bi je tekom svojega obstoja dokazati kos toj velkoj nalogi, štero terja od nje naše lüdstvo.

Vzrokov za pobüdo zidanja delavskoga doma je pač bilo zadosta i ji ne trbe ešče posebi povdarjati. Pač pa bodemo na kratko podali opis načrta za delavski dom, štero bode zadosta močen svedok, šteromi nameni je ta plemenita stvar namenjena.

Celoküpnna stavba bode precu velka (okoli 200 m²), ar ovači nede mogla popolnoma zadostiti svojemi nameni. Namen delav. doma je dati našemi delavstvu v časi sezone zdravo ceneno hrano i higijensko pa ceneno prenočišče. V te namen bode meo 2 velkivi spalnici (ločeno po spoli) i edno menšo spalnico za sestre. Postel bode okoli 60. Nadale bo-

deta 2 jedilnici i moderno i higijensko opremljena soba za mujevanje. V njem bodeta tudi 2 stanovanji i to za slugo i uradnika. Nadale bode v njem dobila brezplačno mesto tudi Borza dela, k šteroj bode prikapčena velka čakalnica, ki se bo po zimi kūrila, tak ka bodo delavci vsigdar pod strehov čakali i ne bodo podvrženi posledicam slaboga vremena. Poleg toga bo ešče edna menša čitalnica, gde bodo delavci lahko med čakanjem prebirali knjige i druge reči. Se razmi, ka je predvideni tudi prestor za higijenska stranišča i druga menša skladišča. V domi bode ešče kühnja, gde de se v časi sezone kühalo za delavce i soba za ambulatorij, v šteroj se bodo vršili vsi delavski pregledi.

Stavbišče za delav. dom je že küpleno i to na Radgonskoj cesti razparceleranoga parka. Ali to je postanolo zdaj neprimerno i se bo z dovoljenjom občine zamenjalo s parcelov vis-a-vis trgovine Fürst na istoj cesti. Ar so že vsi drugi faktori dali podpore samo občina dozda ešče nej, ma tü zdaj jako lepo priliko za to. Istina, ka se nemre Bog zna dosta zahtevati od občine, ar je že zdaj precu obteršena, ali mi se upravičeno vüpamo, ka bo tudi ona nikaj prispevala, ve de to rávno v najvejši ponos M. Soboti. Itak pa je bilo velenjeno županstvo kak tudi celi odbor jako uvideven vsigdar i podpešalo vsigdar napredek občine, zato mislimo, ka bo odstopila parcelo popolnoma k šenki delav. domi kak se je to v drugi varašaj zgodilo. Či je pa to nemogoče, bi želeli končibar, ka jo oda istomi po jako znižanoj ceni. Tak bi tudi občina prispevala na delavski dom, šteri nede samo v ponos Murske Sobote, nego cele Slovenske krajine.

Grozote na Kitajskom.

Poročali smo že, da je bila na Kitajskom grozna povoden. Poplavljenih je bilo 48 pokrajin i število bežancov znaša 70 procentov vsega prebivalstva. V Nankini so izjavili, da število ljudi, oškodüvanih zavolo poplave znaša 80 milijonov. Ka se tiče komunistov, so začnoli znova živo delüvati. Njihove čete segajo število 300.000 mož s 120.000 pükšami. Komunistične čete so v zadnjih treh tjeđn naj samo v provinci Tjansi spoklali brez smiljenja 186.000 nedužnih ljudi, 2 miliona prebivalstva pa je moglo zbežati. Nad 100.000 hiš je bilo zažganih i škoda, napravljena po rdečih četaj znaša najmenje 300 milijonov funtov šterlingov. Tak doživla zdaj nesrečno kitajsko lüdstvo po poplavi ešče državiansko bojno.

Ka novoga v Belgradi?

Prvi slovenski list. Pred par dnevi je izšel v Belgradi prvi slovenski list, mesečnik „Naše Ognjišče“, kak glasiio „Zveze služkinj“. Slovenske dekile v jugoslovanskoj prestolnici so se prve ojunačile z izdajanjem svojega lista, šteri se zna ne bo namenjen samo deklam, marveč vsemi slovenskomi življi v Belgradi. Vrednik novoga lista je znani, neumorni delavec kaplan Tomaž Uлага.

Sküpen rezultat ljüdsckoga štetja. Sküpen rezultat ljüdsckoga štetja izkazüje sledeče številke: Vsega prebivalstva je 13,930 918. Od toga je moškov 6,894.561, žensk pa 7,036 918. Na 1000 moškov pride 1021 žensk. Gostota prebivalstva znaša 56.02 prebivalcov na 1 kvadratni kilometer. Narastek prebivalstva v desetih letaj znaša 16 24%.

Zakon od društev, zborov i sestankov. Njeg. Vel. kralj je predpisao i proglaso zakon od društev, zborov i sestankov. Zakon določa, da bodo stala društva i politične stranke pod nadzorsvom vlasti. Vse sestanke de trbelo javiti i na nje pošle oblast zastopnika. Politična stranka de se smela ustanoviti samo te, če de mela v vsakem okraji v državi najmenje 60 pristašov.

Naredba od podragšanja tobaka. Preminoči teden je izšla naredba, štera določa, da se cena tobaki odnosno cigaretam poviša. Dragše so postale cigarete „Zeta“ i „Sava“.

Brezplačen premog za sokolske telovadnice. Na podlagi pooblastila v točki 8. § 38. fin. zakona za proračunsko leto 1931-32 je fin. minister v sporazumi z ministrom prosvete predpisao pravilnik od brezplačne dobave premoga iz državnih rudnikov za Savez Sokola kraljevine Jugoslavije. Premog je namenjen kurjavi sokolskih telovadnic.

Znižana vožnja za brezposelne delavce. Dne 1. oktobra stopi v veljavo novi pravilnik od znižane vožnje brezposelnih delavcov. Delavci, ki potüjejo, da dobijo delo, majo pravico do polovične vožnje III. raz-

reda drž. železnic i III. razr. ladij v državni eksploataciji tüdi te, kda v svrhu zaposlitve potüjejo v kraj svojega stalnoga bivanja ali izven njega. Po odredbah toga pravilnika bodo od 1. okt. dale dobivali brezposelni delavci potrebne rzkaze od javnih delavnih borz, njih podržnic i ekspozitur, v krajih, kde jih nega, pa od občinskih oblasti i občinskih poglavarstev.

Svetovna politika.

Spor med Japonci i Kitajci. Zavolo vmora nekšega japonsckoga oficera je prišlo med Japonci i Kitajci do pravoga boja. Japonske čete so potisnole Kitajce nazaj i so zasedle nekšo postojanko. Dogodek je prišel tudi pred sejo Društva narodov. Pričaküje se, da se spor poravnana na miren način.

Poljska za mir. Poljski minister za zvünašnje zadeve je izročo Društvi narodov v Ženevi spomenico, v šteroj naglašä, da morajo vse evropske države delati na to, da se ustvari svetovni mir. V tom pogledi je potrebno v gotovih pogledih sküпно delüvanje, da bodo tak države mogle edna drugo nadzirati, da ne bo rovarila proti miri.

Španija. Poročali smo že, da je nova španska ustava veri sovražna. Zdaj je katoličansko združjenje poslalo parlamenti rezolucijo, v šteroj protestera proti nešternim določbam ustave i zahteva za šole več versckoga pouka.

Gospodarsko delo angleške vlade. Gospodarska kriza je dosegnola v Angliji višek. Zato se süče vse delo vlade okoli toga, da krizo omili. V te namen je začasno odpravljena tudi zlata valuta.

Madžarska preživla od dneva do dneva žmetnejše čase. Kriza je neznosna. V državi so se začnoli nemiri. Zavolo toga je bilo proglašeno obsedno stanje. Ar je h gospodarskoj krizi v velkoj meri pripomogla slaba gospodarska politika bivšega ministersckoga grofa Bethlena, je bila izrečena zahteva, da se Bethlen postavi pred sodišče.

Kalendar.

septemb. (30 dni) 40. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
28	ponedel.	Vaclav kral	Vencel
29	tork	Mihael ark.	Mihael
30	sreda	Hieronim	Jeromos
OKTOBER (31 dni)			
1	četrtak	Remigij	Malvin
2	petek	Angelov čuv	Petra
3	sobota	Terezija D J	Helga
4	Nedela	19. Francišek A.	18. Franc

Murska Sobota

— **Nogo si je potro.** G. trgovec Nemeč Janez se je vračao v nedelo večer proti domi. Ednok je nekaj napačno stopo. Pri tem si je potro nogo. Pred par leti je meo tudi drugo nogo potreto. G. Nemci od srca želemo, da se kem prle zvräči.

— **Tekma.** V nedelo je bila med Rapidom iz Maribora i Murov prvenstvena nogometna tekma. Zmagao je Rapid v razmerji 6:1. Ar je Rapid

eden najboljših klubov, rezultat za Muro ne sramoten.

Židovski „dugi den“. V ponedeljek so židovje svetili svoj „dugi den“. Trgovine so meli zaprete. Postili so se celi den i templi opravljali pobožnosti.

— **Igra.** V soboto večer i v nedeljo popoldne je bila v Sokolskom domi burka „Maks v škripcih“. Uspela je srednje dobro.

Slovenska krajina.

Odprite roke, odprite srce!

Krajevna tuberkulozna liga v Murški Soboti je razposlala te dni vsem prečastitim župnim uradom, šolskim vodstvom in županstvom nabiralne pole s prošnjo za darove. V vseh kulturnih državah tekmujejo ne le državne ustanove, občine, različni inštituti, temveč tudi posamezni človekoljubi, da čim najuspešnejše zadržajo morilko — jetiko, — ki je tudi v naši krajini močno razširjena in zahteva letno zelo visoki odstotek vseh smrtnih slučajev.

Priporočamo občinam, da ne zavrže prošnje in podpre hvalevredno prizadevanje protituberkulozne lige.

Vsak tudi najmanjši dar bo hvaležno sprejet.

Odbor.

*

— **Navuk za tretjired sv. Ferenc** i tretjeredniški kongres se bo vršio 4. oktobra v Črensovcih to je danes teden. Večernice so ob 2, po njih je navuk za tretjired i po navuki je tretjeredniški kongres v „Našem Domi“. Pri toj priliki se blagoslovi lepa slika sv. Metoda v „Našem Domi“. Govoro bo pri kongresi g. Verbajnshek, kaplan v D. Lendavi.

— **Najdeno.** Zgubljena marela Lutar Štefana iz M. Polane se je našla i lastniki izročila. Istotak se je našla molitvena kniga „Tolažba nebeska“. Naj si lastnica pride po njo na upravo Novin.

— **Zgubljena je** na Malo mešo ešče edna marela v Črensovcih. Ki jo je našeo, naj jo vrne lastniki Pücki, tišlari v V. Polani ali jo pa prinese na upravo Novin v Črensovcu.

— **Širitelom na znanje!** Vabijo se vsi širitelje Novin i Marijinoga Lista, naj pridejo 18. oktobra vsi v Martinišče, ka bo tam za nje sestane. Mešo, predgo dobijo v Soboti v Martinišči i potem bo za nje sestane. Po sestanki je obed za vse v Martinišči. Boža služba se začne ob pol edenajstih. — *Uprava Novin i M. Lista v Črensovcih.*

— **Vničena domačija.** Preminoči teden je zgorela domačija Šavla Janeza lastnika mlina v Vaneči. Kda so

pribežali ljudje na pomoč je bilo že vse v plameni. Reševanje je bilo skoro nemogoče, dokeč neso prihiteli gasilci. Domačije pa tudi oni neso mogli rešiti i so začnoli rešivati iz plamena samo razne predmete i živino. Pri tom deli so se odlikovali gasilci iz Püconec. Po prizadevanji gasilcov je bil vekši del premičnin rešen, a vsa domačija je vničena. Kak je ogen nastano se ne ve, a sumijo, da je bil podtaknjen.

— **Bogojina.** V zadnjoj številki je bilo objavljeno, da je od prijave zrnja bilo napačno bobnano. Ar neštetni mislijo, da je zmešnjavo zakrivo g. župan, na tom mestu izjavlamo, da on ne nikaj kriv. Tudi v neštetnih drugih vesnicah so napačno razbobnali, ar naredba ne bila zadosta jasna.

— **Apoteka (lekarna) v G. Lendavi.** Gornja Lendava je po dugom časi znova dobila apoteko. Odprla jo je v četrtek, dne 24. t. m. apotekarca m. ph. Emilijana Jezovšek. Novo lekarno Goričancom toplo priporočamo.

— **Važno za delavce.** Taki se sprejme v delo 2 vajenca za pekovsko obrt, 1 mizar, 2 hlapca, 6–7 služkinj i 30 navadnih delavcov za zidarsko delo v Cetinju; odhod je 26. septembra. Oglasiti se je kempvle pri Borzi dela v Soboti.

— **Blagoslavljanje šole v Gornjoj Lendavi.** Preminočo nedelo popoldne se je zvršilo, ka je bilo na tom mestu napovedano. Blagoslovljena je bila nova šola. Blagoslovitev se je zvršila s primernov slovesnostjov. Taki popoldne se je pred šolov zbrala velka vnožica naroda. Okoli dveh so se pripelali gostje iz Sobote, med njimi tudi g. Hartner Nándor. Sprijala jih je godba, pozdravo pa jih je zastopnik župana. Šolo je blagoslovo domači g. plebanoš Bednarik. Po blagoslovitvi je spregovoro g. šolski upraviteo Tomori, za njim pa g. nadzornik Velner. Tomorijova hčerka je deklamerala lepo pesmico. Na predlog g. Hartnera so bili poslani brzajavni pozdravi Njeg. Vel. krali, ministrskomi predsedniki, bani itd. Prireditve se je končala z ljudskov veselicov pod vodstvom gasilcov.

— **Murški Črnci.** V tork so pokopali 65 letnoga Hauko Franca, strica g. bogojanskoga plebanoša. Pokojni je bio jako dober človek i ga je vse rado melo. Betegüvao je duže časa, a vse bolečine je prenašao z velkov potrplivostjov. K zadnjemi počitki ga je sprevodo g. bogojanski plebanoš.

— **Križovsko proščenje.** V nedelo je bilo v Črensovcih križovsko proščenje. Pri toj priliki se je videlo, da morajo meti neštetni ljudje še dosta penez. Proti večeri je bilo videti na cestaj, ki vodijo iz Črensovec

na vse strani, precu mladih ljudi, ki so z negotovimi stopaji merili cesto. Eden je bio med njimi čisto krvavi, tak da ga je strah bilo gledati.

— **Kde se smrt redko oglasi.** V Lukačevcih je preminoči teden vmro okoli 70 letni Rešetar Mihael. V Lukačevcih pred njim že dve leti ne bilo mrtveca.

ZA NEDELO.

Po risalaj osemnajseta.

Evaňg. sv. Mataja vu 9. táli.

Vu onom vremeni, stopivši Jezuš vu ladjico, prek se je pelao i prišao je vu svoj váraš. I ovo prinesli so k njemi z žlakom vdárjenoga na posteli ležčega. I videvši Jezuš vero njihovo, pravo je z žlakom vdárjenomi: Vúpaj se sinek; odpúščajo se tebi tvoji grehi. I ovo neštetni od pisáčov pravili so vu sebi: ete blázni. I kda bi vido Jezuš mišljenja njihova, pravo je: zakaj mislite húdo vu vaši srcaj? ka je leži povedati: odpúščajo se tebi grehi tvoji; ali pa praviti: stani gori i hodi? naj pa znate, ka Sin človeči ma oblást na zemli odpúšćati grehe, teda je velo z žlakom vdárjenomi: stani gori, vzemi postelo tvojo, ino idi vu hižo tvojo. I gori je stano i odišao je vu hižo svojo. Vidévši pa ljudstvo zbojalo se je i dičilo je Bogá, ki je tákšo oblást dao ljudem.

Razgled po domovini.

— **V človeka tresnolo.** V soboto je strela zahtevala pri Šoštanji človeško žrtev. Posesnik v Topolščici Silvester Goltnik je šo proti večeri v húdom nalivi pred hlev kopat jarek za odtok vode. V tom hipi je vdarila strela — naravnost v njega. Nesrečni gospodar je bil na mestu mrtev.

— **Viher v Banati.** V soboto 12. t. m. je divjao močen viher. Skúpno število žrtev znaša 19; 40 oseb je ranjenih, od teh 8 žmetno. Najhújše je divjao vihar okoli Novoga Bečeja i Türiga. Cela kolonija 28 hiš je bila porušena, v Novom Bečeji pa je vmrlo 13 oseb. V Alibunari so vinogradi vničeni s 30–70%. Preveč veliko škodo je napravo vihar tudi v Sremskih Karlovcih, kde so posevi skoro popunoma vničeni. Isto v Türigi. Skúpna škoda znaša 6 milj. dinarov.

— **Pri pobiranju orehov se je bujo.** V sredo 16. t. m. se je okoli pol 12 dopoldne odpravo 58-letni posesnik v Črnomošnjicaj, Andrejčić

Franc, od doma v frtao vüre oddaljeno vas Stopiče, da bi tam na svojem ogradčeki pobrao orehe. Splezo je na drevo i začno z pobiranjem. Naednok pa je spadno z veje, ne ravno globoko na tla, tak nesrečno, da si je potro hrbtenico i vsled toga vmro. Pol vüre po tom, kda se odpravo od doma živ i zdrav, so ga pripelali domo mrtvoga. Domačini so hitro poslali v Novo mesto po doktora g. dr. Polenska, ki pa je konstatirao samo še smrt.

— **Grozna nesreča.** Strašna nesreča se je zgodila preminoči teden v Maribori v Studencih na cesti Kralja Petra. S cirkularkov so žagali drva, štere je pobirala 29 letna delavka Eliza, stanujoča na Slomškovom trgi 13. V pripogibanji za drvami ji je zdrsnilo, omahnila je ter vdarila z obrazom v vrtečo cirkularko. Učinek je naravnost strašen: v trenutki ji je v silnom tempu vrteča se žaga dobesedno strgala meso celoga obraza do čunte i ji na tilniki prerezala lobanjo do možganov. Nesrečnica je taki omahnila nezavestna na tla. Strašen je bio pogled na te v samom krvi izpremenjeni obraz, iz šteroga so režali samo beli zobje, iz pretrganih žil pa je krv curkoma šprickala okoli. Brez moči so stali ljudje, ki so prihiteli na mesto nesreče; nihče ne mogeo nesrečnici v prvom razburjenji nuditi pomoči. Pozvali pa so taki rešilno društvo, ki je sirotico taki prepelalo v bolnišnico.

Nevaren pik strupene mühe. Pred dnevi se je gdč. Fekonja Ivanka iz Gornje Radgone pelala z avtomobilom g. dr. Čermošnika, ki se zdaj zdravi v nekem graškem sanatoriju, v Apaško kotlino. Med vožnjo je v avto priletela müha i gospodičino pičila v lice. Po piku se je potnice takoj lotila slabost. Ker je lice pričelo nevarno otekati i so se pokazali znaki zastrupljenja, so nemudoma poklicali dr. Pečaja iz Apač. Njegovej hitroj pomoči se je zahvaliti, da je müjin pik ne bio za gospodičino usoden.

Iz sveta.

V zrakoplovi zgorelo 6 ljudi. Preminoči četrtek je prišlo v Romuniji do strašne letalske nesreče. Fokkerov aparat Cidna, ki vrši promet med Pariz—Dunaj—Bukarešt—Belgrad—Sofija i Carigradom, se je v četrtek gojdnob ob 6 zdigno v Belgradi. Pri Belačici je zgübo ravnotežje i se zrüšo na zemlo. Začno je goreti i z njim 6 ljudi, ki so najšli smrt v plamenih. Pilot je bio Jugoslovan Glodži, radiotelegrafist pa Francoz Danil. Postaja v Bukarešti je šče ob pol 7

mela radiotelegrafsko zvezo s ponesrečenim letalom. Belačica se nahaja na poti med Orszove i Turn Severina.

Smrt kardinala. V Tirenzi je mro kardinal Franc Ragonesi. Bio je star 81 let i je bio imenüvani za kardinala od papo Benedikta XV. v konzistoriji 21. marca 1921.

Globina Čarnoga morja. Sevastopolski namorski observatorij je pred kratkim pregledao i proučo materijal i izsledke junijske i julijske ekspedicije, ki so merile režim i globino Čarnoga morja. Ekspedicije so ugotovile, da znaša največša globina Čarnoga morja 2242 metrov. To mesto se nahaja med Krimom i Anadolijo. Zdaj delajo mapo vodnih tokov, ki bo jako važna za plovo.

8,000.000 mačk v New Yorki.

V Newyorki so se mačke tak razmnožile, da se je osnovalo posebno društvo, ki proučuje, kak bi se te pojav omejo. Ar mački i mačke so postali prava nadloga po svojih strašnih nočnih koncertih, ki newyorškomi prebivalstvu, utrujenomi od dela, ne dajo spati. Društvo, imenüvano Cat Investigating, je dognalo, da žive v Newyorki najmenje osem milijonov eksemplarov mačjega roda. Društvo je melo občni zbor, na šterom se je sprejela resolucija na župana Walkeja, šteri se pozivla, da uvede visike takse za mačke. Vse mačke naj odzdaj nosijo marko; mačke brezi mark se bodo neusmiljeno postrelile. Društvo proučuje tüdi škodlivost mačk v v drugih ozirih, tak mislijo na primer, da prenašajo razne küžne betege: difterijo, detečo paralizo, tifus i kügo. Razmi se pa, da so mačke najšle taki tüdi ognjevite zagovornike, zlasti pa zagovornice, ki mnenje imenüvanoga društva srdito pobijajo.

Velika železniška nesreča v Romuniji. Med krajema Ploesti i Slobozie sta včeraj med polno vožnjo trčila dva petrolejska vlaka. Petdeset vagonov je zgorelo. Izpod ruševin so do sedaj potegnili 5 zoglanelih trupel železničarjev. Katastrofa pa je najbrže zahtevala še več žrtev.

AGRARNE ZADEVE

Razlaga agrarnoga zakona. 20, 21, 22 ino 23. §§. V tej paragrafaj je povedano, da tisti veški (občinski) obrtniki, ki so dozdaž že tüdi obdelavali zemlo, smejo dobiti agrarno zemlo po tom, kda so jo

razmerno že v zadostnoj meri dobili poledelci. Za dobrovolce vala zakon od dobrovolcov. Tem se po tom zakoni deli zemla brezplačno. Za optante i domače koloniste pa valajo predpisi agrarnoga zakona kak za vse druge interesente. Iz slabše zemle ali iz zemle, štera neje za obdelavanje, se ves višek, šteri ostane, razdeli med agrarne interesente, čeprav že majo zadosta zemle po predpisih agrarnoga zakona. Ta ugodnost za naš kraj ne pride v poštev, ar teliko zemle, kak ide agrarnim interesentom, tak nišče nemore dobiti zavolo toga, ka zemle nega zadosta.

Podpora. Agrarna zadruga je izplačala Horvat Jožefi iz Trnja pa Baligač Ivani iz Lipovec, vsakomi 80 Din ka sta mogla v sili zaklati bežežno kravo i sta bila kvarniva.

Vlom v mesnico Agrarne zadruga. Zadruga je, kak smo dnes tjedem javili, dala za svoje kotrige zaklati lepo mlado telico, štera je dala nad 160 kg. lepoga, čistoga mesa. Dobrih 30 kil je bilo shranjenoga za pondelek. Mesnica se je dobro zaklenola v nedelo večer i je bila ešče v pondelek ob 10. zaklenjena, kak je nameščenec Agrarne zadruga dognao, ki je pazo pri mesnici. Po 10 vüri v pondelek so pa neznani krivci vdrli v mesnico i tisto meso, ka je više visilo dolzmetali, nekaj odrezali okoli 11 kil. Potem so odnesli edno težilo, eden hakeo i oceo za brüsiti nože. Zadruga je te svoje „prijatele“ javila na oblast.

Na znanje kotrigam, štere ščejo meti meso vsako soboto! Oprosimo vse naše kotrige, štere ščejo meti meso za nedelo pri zadrugi, naj se javijo odsehmao ne v mesnici g. Weisa, nego jedino v „Našem Domi“. Odsehmao de se tü davalo meso kotrigam v soboto proti večeri i v nedelo pred i po božoj službi. Tü ne bodo nepozvani ljudje notrihodili i kvarili ka je zadružnoga.

Vodstvo agrarne zadruga.

Pošta upravništva.

Sukič Števan, čev. majster, M. Sobota. Mi nesmo Vam stavili Novin i vam vse redno pošilamo. Javite se v tiskarni, ka za zroka je tam. Neki Sukič Anton je spremeno naslov za Bratonce iz M. Sobote, mogoče je z tem v zvezi pošiljatev vašega lista. **Hajdinjak Jožef, Srdica.** Javite tisto reč na farofi i potom njega mil. g. püšpeki. **Pečič Alojz, Drobotinci.** 25 Din sprejeli. Naročnina je popolnoma poravnana, ste 5 Din. še več poslali. Je to podpora za Marijin fond? Prosimo odgovor.

Gospodarstvo.

Kmetijska razstava,

poljedelskih, vrtnarskih i vinogradniških pridelkov in njihovih izdelkov, kmetijskih strojev in orodja, ki je v rabi v srez: Murska Sobota.

Razstava se vrši 4-5. oktobra 1931. za srez Murska Sobota v Murski Soboti v Sokolskem domu. Razstava sadja se nanaša na celo Prekmurje s posebnim ozirom na bodočo banovinsko razstavo v Ptuj, kamor se bo odposlalo najlepše vzorce. Sreska kmetijska razstava se priredi s podporo kmetijskega ministerstva v znesku 15.000 Din. Podpora se bo porabila le za nakup nagrad (stroji, orodje, semena, knjige o kmetijstvu) za vzorne razstavljalce.

Program. A. Poljski pridelki.

a) Žito. Vse vrste pšenice, koruze, rži, ječmena, ovsa, prosa, ajde in to 1-2 kg. Po možnosti se naj razstavijo tudi cele rastline. b) Trgovske in industrijske rastline: Mak, konoplja, lan, (seme, snopi, predivo), ricinus, soja, oljnata repica, solnčnice, hmelj, sladkorna pesa i to po 1-2 kg. Po možnosti se naj razstavi tudi v predelanem stanju, v obliki rastline in semena. c) sočivje: Fižol, grah, bob i td. po 1-2 kg. semena po možnosti 1-3 rastline. č) krmske rastline: Pesa, krompir, repa, buče, melone in to po nekaj komadov, a semena po 100 gramov, krompirja 1-2 kg. Nadalje: črna detelja, lucerna, grahorica, grah za krmo, grahora, razstavi

se lahko v svežem stanju ali kot seno semena se razstavi 100-200 gramov. d) vrtni pridelki: 1) črna čebula, česen, 2) zelje, ohrovt, koleraba, karfijola. 3) krompir, 4) razne zelenjave: razna korenja, salate, celera itd., 5) razni fižoli, 6) melone, 7) paprike, 8) paradižniki, 9) hreni. Razen plodov se naj razstavi tudi seme in razni izdelki. Razen zelja, ohrovt, kolerabe in karfijole, ki se jih razstavi 1-2 glavi, se ostalega razstavi 1-2 kg, drobnega semena in po 100 gramov, debelega semena (fižol 1-2 kg.) Predelane povrtnine je razstaviti po 1-2 steklenici, oziroma primerni posodi. Obenem s poljskimi in vrtnimi pridelki je razstaviti tudi poljedelske in vrtnarske stroje in orodje, ki se izdelujejo doma, oziroma na področju sreza.

B. Sadjarski in vinogradniški pridelki.

I. sveže in predelano sadje. 1) sveže sadje; a) Jabolka. Sveže sadje, jabolka, se naj razstavi po možnosti v ameriškanskih zabojih po predpisih knjige: Priol, Spravljanje, razbiranje, vkladanje in razpošiljanje sadja. Tako naj bo razstavljeno predvsem vse ono sadje, ki se ga bo odposlalo na banovinsko razstavo v Ptuj. Zabojev naj bo za vsako kvalitetno vrsto jabolk, ozir. hrušk 5 komadov. Predvsem morajo biti na ta način razstavljene jabolčne sorte, določene za srez Murska Sobota in srez Dol. Lendava z ozirom na končno veljavno določitev sadnega tzbora. Sicer pomembnejše sorte jabolk se razstavijo po vzorcih 8-10

komadov, b) enako naj se po možnosti razstavijo hruške, c) kutine, breskve, marelice 5-6 komadov, č) slive, češplje, nešplje, orehi, lešniki, kostanji itd. po 1-2 kg. Vse razstavljeno sadje mora biti skrbno obrano, zdravo, čisto, dobro spakovano, vsaka sorta naj bo označena z imenom (vsaj domačim) in navesti, do katerega časa sad vzdrži.

Z. Predelano sadje: a) posušeno sadje: slive, češplje, jabolka, marelice, višnje itd. po 1-2 kg, b) pekmez in marmelade raznega sadja po 1-2 kg, c) sadne konzerve po 1-2 primerni posodi, č) kompoti po 1-2 primerni posodi, d) sadni sokovi, sirupi itd. po 1-2 litra. Vse drugo predelano sadje po 1-2 litra ali 1-2 kg. Vse predelano sadje se naj po možnosti označi, kako je prirejeno, od katerih sort je, n. pr. posušeno v sušilnici, na solncu itd. Če je blago na prodaj, je navesti koliko je blaga in ceno blaga.

II. Sveže in predelano grozdje. 1) Sveže grozdje. a) Sorte za navadna vina po 2-3 kg. b) Sorte za f na vina po 1-2 kg, c) Namizne sorte grozdja po 1-2 kg. Sorte morajo biti dobro označene, navesti je površino vinograda, starost vinograda ozir. leto zasaditve, po možnosti tudi lastnosti zemljišča. Pri namiznih sortah je navesti tudi količino za prodajo in ceno.

Z. Vina: a) Stara vina po dve buteljki po 0.7 l., b) Nova vina do 2 leti stare po 2 buteljki po 0.7 l., c) Peneča vina po 2 buteljki po 0.7 l.

HOTIŠKI:

Na senožeti.

Jesensko sunce je v velkom loki merilo po neizmernom prostori dužino dneva. Vpiralo je svoje žarke na zelena, valoveča pola, na vinske bregé, na vés, skrivajočo se za gostim drevjom. Tihi mir je kralüvao na vési, samo včasi se je čio ropot s senom naklajenih kol. Tem bole je bilo živo na senožetaj, kde je vse mrgolelo lüstva; moški i ženske v lehkkih delavnih oblekaj, so se sükali med senom kak mravle v mravlinjeki. Lepe so naše senožeti, štere se vlečejo široke i duge od vési pa notri do mladoga jošja i gladke so pa obrite, kde jih ne zakriva pokošena trava.

Skoro pol vési je bilo na senožetaj, kde leži otava kak sivi oblak i vidi se ti, da se gible, da valovi, kak voda v šumečem potoki. Lepo se svetijo oddaleč beli rokavi, naglo se gible mala človeča roka. Edni obračajo, drugi grnějo, tü grmadijo, tam nakladajo na duga kola, pred šterimi

jehta seno dve šargasti kobili i si gonita s košnatim rēpom mühe. Čüje se dugi i zategnjeni glas, šče eden, nato ešče eden, tam so že naklali, že vežejo žrd z dugim vožom. Zategnjeni ho-o-ci se raztegne daleč naokoli. Resen je te glas, pa itak ne žalosten, ár sunce sija veselo iz čistoga i modroga neba, otava je lepa. Dišeči vonj sühe otave napunjavle vzdüh. Veter mirüje, zaman ga čaka osamleno grmovje, mlado jošje, i znoj na čeli delavnih grnjačov, ne, veter ne vüpa mešati velke lübezni med zemlov i suncom. Oj, mir je na senožetaj, mir zdravoga življenja i srcé ga občüti s tihov radoščov.

Zazvonilo je poldne. Vse gibanje se je za hip stavilo. Moški so se spoštlivo odkrili, ženske se pobožno prekrižile. Edni so se naslonili na rasohe, drugi na grable i šepetali angelsko molitev. Vse je potihnilo, samo brneči glas veškoga zvona se je družo s pobožnimi molitvami, se vzdigavao proti nebeskomi prestoli, dokeč se ne nazadnje zgübo v breskončnom prostori. Samo hip i páli je vse oživelo.

Na gornjem konci senožeti kreceste je ravno obrnola seno Ferkova Geta. Njeni sühi obraz, na šterom so se šče poznali sledovi nekdašnjega cvetočega obraza, njene vdrte oči so kazale, da preveč trpijo njena čüstva. „Jaz bom šo domo po kola, ka se nekaj megli,“ pravi Vanek i ide friških stopajov prek po poli kre kukarce. Geta pa Ančka, stara okoli 10 let, sta si sele v senco za jošje. Geta si je globoko oddehnola. V tom vzdihü je bilo nekaj, kak da bi štela odvaliti od sebe prevnogo delo, štero ji ne spüsti niti vörice počitka. Pa kak tüdi ne bi? Od ranoga jütra do kesnoga večera se mantra z Vanekom i Ančkov, zdaj more biti pri svinjaj, zdaj v štali pri kravaj, zdaj pri plügi na njivi, zdaj s kosov na senožeti i sam Bog zna, pri šterom deli šče more biti, tak ka nazadnje resan ne ve, kde se ji glava drži. Poleg toga jo vznemirjajo nenavadne senje, v šterih je ponoči vidila svojega moža kak se veseli i s kuframi obložen vrača domo.

(Dale.)

Buteljke morajo biti etiketirane (vpi-som sorte vina, letnik vina, ime in priimek razstavljalca, količina za pro-dajo in cena.) 3) Tropinovec po 2 buteljki po 0.6 l. 4.) Konjak po 2 buteljki po 0.5 l. Tudi buteljke tropi-novca in konjaka morajo biti ozna-čene kot vinske. 5.) Grozdni sokovi (brezalkoholna vina) po 2 buteljki po 0.7 l. 6.) Razno predelano grozdje 0.5—1 kg. 7.) Vinski kis po 1 butelj-ko 0.7 l.

III. Drevje in trsje. 1.) Sadna dre-vesca, cena istih, množino za proda-jo, sadni divjaki, podlage, sadno se-me itd. 2) Trsni ključki, korenjaki, cep-ljenke po 5 komadov. Označene mo-rajajo biti vse razstavljene podlage in zahtevane sorte, količina pridelka za prodajo in cena. 3) Sadjarsko, vino-gradniško, kletarsko orodje, stroji, pri-pomočki, sredstva, fotografije, statis-tični material, modeli itd. Privatni razstavljalci bodo na podlagi ocen prejeli nagrade v obliki orodja, stro-jev, semena, kmetijskih knjig. Kot najvišja nagrada se bo mogla pri-znati diploma ministrstva za kmetij-stvo. Vse zbrane razstavne predmete je izročiti razstavnemu odbu najkas-neje do 2. oktobra dopoldan v So-kolskem domu v Murski Soboti Raz-stava se bo svečano otvorila dne 4. oktobra 1931 ob 9. uri dopoldan. Otvoritev bo izvršil posebni zastop-nik kmetijskega ministrstva. Po otvor-itvi bo mogoč brezplačen vstop. Ob priliki razstave se bodo vršila tudi razna kmetijska predavanja, ki se bo-do objavila na dan razstave.

Uspeh velesenja v Pragi.

Letošnje jesensko velesenje se je zaključilo z velikim uspehom. Senje je obiskalo okoli 350 jezer ljudi iz 36 držav. Trgovina je bila živahna, po-sebno v gradbenom materialu, elektro-tehniki, kožarskoj i čevlarskoj indus-triji. Cene so bile jako nizke. Prišest-no velesenje de obdržano od 13. do 20. marca l. 1932.

Za smeh.

Sprevodnik silno počasnoga vla-ka je stopo do gospoda, ki se je sam pelao v drugom razredi: „Gospod, slabo novico mam za vas. Ravno zdaj smo dobili obvestilo, da je Nova vas, kama se vi pelate, do tla pogorela.“ — „Nikaj ne hūdoga“, je odgovoro gospod, „prvle kak s tem vlakom ta pridemo, jo že znova gor zozidajo.“

Za naše male.

Bajtar Miha.

Kda je bajtar Miha zapio zad-njo njivo, štera je bila poleg raztrga-ne bajte, njemi je nekša ciganka pre-rokūvala, da bo na čudoviten način obogateo. Trebe njemi samo iti o pol-noči na pokopališče i vzeti iz novo izkopanoga groba mrtveško glavo ino jo položiti v prazno kaščo . . .

Miha je to vse vervao.

V tmičnoj, brez veternoj noči se je napio palinke i se je napoto proti pokopališči.

Pokopališče leži frtao vūre od vesi. V tihoj samoti.

S težkimi stopaji se je bližao Miha kraji strahov, ves zatopljeni v misli na svoje bodoče bogastvo.

Čudno so zaječala na pokopa-lišči vrata. S hladnim glasom so poz-dravili bajtara Miho čarni križi i grobovje.

Nekaj časa je neodločno stao ne daleč od praga, potom pa se je ojunačo i se je napoto naravnost k grobnoj jami, ki je ležala na sredi pokopališča. Srepro je odpro oči v kŭp friško izkopane zemle.

Nato se je zabelilo pred njim motno i hladno, da ga je steplo notri do čunte. — Bila je mrtvaška glava.

Miha se je prigno i jo je vzeo. Kak da bi prijao za falat ledŭ, se njemi vidlo . . .

„Vrag!“ je preklinjao, čemeren sam na sebe. „Ali sem junak! Takše prazne črepinje se pa mogoče denok ne bom bojao . . .“

Miha je držao lobanjo v rokaj i se njemi je naednok vidlo, da je ona

ponovila njegove reči i se njemi ško-doželno zarežala z votlimi očmi . . .

„Vrag, ka je vendar to?“ je baj-tar Miha zašklepetao z zobmi.

I glej: lobanja je ponovila tūdi te reči . . .

Bajtar Miho je obišla divja groza.

„Miha — ka delaš? Pūsti mrt-vece v miri!“ njemi je šlo skoz njega resno opominanje . . .

Našpičili so se njemi vlasje. Spūsto je lobanjo iz rok, da se je skotala v jamo i se obrno, da bi zbežao.

Teda pa se je s kaputom zade-no v železen križ.

Krik smrtne groze se njemi je iztrgao iz grla. Bio je osvedočeni, da so ga mrtveče roke zgrabile za kaput.

Vkŭp je spadno i se je za mrt-vov lobanjov vret skotao v odpreti grob. — — — — —

Ne daleč od pokopališča je sta-la grobarova hiša.

Presunljivo kričanje je zdramilo grobara iz sna.

Čūteč, da se je zgodila nesreča, je pozvao nekaj lŭdi vkŭp i so pre-iskali pokopališče.

Potegnoli so vŭn bajtara Miho na pol mrtvoga iz jame. Trepetao je po celom teli od groze i njegove oči so bile odprete na stežaj . . .

Te dogodek si je Miha zapom-no za vsikdar. Znao je, da je bio glav-ni vzrok njegove nesreče — pijača, šteroj se je potom popunoma odpo-vedao i si z delom i marlivostjov us-tvaro novo, lepše življenje. (Slovenec).

Gospa (pregledŭje spričevala no-ve slŭžkinje): „Ka? V ednom samom meseci ste bili v šestih slŭžbaj?“

Mina: „Ja, gopa. Časi dobrih gospnd.nj so minoli.“

*

Peter: „Jaz samo to gučim, ka znam.“

Pavel: „A, zato teda skoro vsik-dar mučiš.“

*

Fani: „Vi bi bili dober plesalec, če bi ne bilo dveh reči.“

Slavko: „Kakšivi dve reči?“

Fani: „Vaših dveh nog.“

Pošta uredništva.

C. J. Štip. Poslanoga nemre-mo objaviti. Je preveč zalŭbleno. Za „naše male“ teda ne, za podlistek pa tūdi ne zrelo.

Dne 28. septembra t. l. ob 10 vŭri de v Hvaleutincih šte. 2. srez Ptuj. (fara Sv. Andraž v Slov. goricaj) na javnoj dražbi dano jem posestvo v obsegi okoli 20 plŭgov (hi-ša, gospodarsko poslopje, njive, sadonosni-ki in travniki.

MLINARI!

MLINARSKÉ KAMLE garant. kakovosti MLINSKA SITA svile-na i vunena I-a REMENJE za pogon, „PRIMA“ vosek za reme-nje GURTE, PEHARČKE i ml. klepce ino vse ostale mlinske potrebščine nŭdi najceneje:

BRCAR & Comp. - Ljubljana
3 Kolodvorska 35.

Znižane cene! Zahtevajte ponŭdbe.

ŠTEFAN LAZAR:

S STRELOV i PLINOM.

— Počivata, počivata? — se je smejala. — Ni ti ne sem opazila, da sta se vsela . . .

In se je z brezprimernim obrnenjem tudi sama vsela med oba zaljubljenca.

— Oh, moj Bog . . . — se je povesila Alickina vüstnica.

— Stara škatüla — je mrmrao Overton.

— Ka ste pravli? — se je obrnila k njemi tetka Bettsy.

— Ne . . . Nikaj sem ne gučao . . .

Alicka je poglednola Overtonov bridek obraz i se glasno zasmejala.

— Dragica, ka se smeješ tak glasno? — jo je poglednola teta Bettsy lübeznivo, a vendar izredno strogo. — Vidi se mi, da si se spozabila . . .

Alicka se je ne vzdržala dale. Zalübljena düša se je odprla i rdeče vüstnice so gučale sladke reči.

— Sladka tetka . . . — je jokala i se njoj vrgla na ramo. — Jaz . . . jaz sem tak — tak nesrečna . . .

— Lübi golobček, ka ti je? — jo je nežno božala. — Maš mrzlico?

Tüdi iz Overtonovih prsi je privreo vzdih.

— Ka pa je z vami? — se je obrnola k njemi teta Bettsy. — Vi ste tüdi tak bleđi. Kaj vas boli?

— Srce — je Overton patetično poveso glavo.

— Srce! Ej, ej! — se je naslajala z lübkov hüdomüšnostjov nad mantro zalüblencov tetka Bettsy. — To je pač pogosta prikazen pri mladini . . .

— Ne mantrajte me — jo je proseče gledao Overton.

Teta Bettsy ga je delala začüdeno.

— Ali ka vama je, deteti?

Overton se je sklüčo.

— Zaproso me je za roko . . . — je vzdihnola siečno deklina.

Overton se je slovesno zdigno.

— Ja — se je globoko priklono.

Na trüdnom obrazi tete Bettsy je zaigrao dobrototen smeh. Vzdihnola je i obinola nečakinjo.

Nad glavami je zaigrala ptičja pesem i šüšlajoči veter je troso v čarne lase zalübljene deklince bele cvetke. — Overton je hvaležno polübo tetino roko.

— Prosim vas, gučite v najinoj zadevi pred gospodom profesorom . . .

Za hrbtami je zaropotao kamen.

— Prav — se jim je smejao profesor. — Vse sem čüo. A ka je s plini, g. Overton?

Alicka njemi je spadnola na prsi.

— Dragi očka . . .

— S plini? — je jeclao Overton.

Brinkley je nežno polübo hčerkino čelo, potem pa je razglaslo svojo očetovsko razsodbo:

— Naj bo.

VII.

Mutsuhito Dsain se je zakopao v delo, dneve, tjedne i mesece ne prišao iz hiše, samo delao je, nepretrgano je delao na prednjem deli okrogle stavbe, štero je pretvorilo v široko verando. Čelno sobino steno je odstrano i je zračni-sunčni laborij samo z belim prtom zapro od vulične strani. Trüdo se je, sestavljao čüdne mašinske dele. Velko i težko delo je zahtevalo celo njegovo pozornost, v düši pa je žarela motorična moč njegovoga ustvarjenja — smrtna lübezen . . .

V zadnjem deli hiše je odmevao žalosten glas kitare; siromaška, zapüšćena deklina je prebiralala žalostno melodijo. — Mutsuhito Dsain se je že privado i pri deli ga ne motila Zvončkina tužna pesem, nasprotno, poslüšao jo je, ve je žalostno brenkvanje kitare razlagalo s tresočim jezikom strün tüdi njegovo betežno . . . — Alicka! Glas kitare se je tišao, počasi pa jokajoč obtihno . . . I Mutsuhito Dsain je vzdihno.

Iz doline se je čülo zvonjenje. Buuum! Globoki glas zvona. Buuum! Velki zvon Nipon-Kaneja, ednoga bonskoga reda. Njegov glas pretresa celi Nagasaki, zvonijo tüdi logovje i vidi se, da brezkončni glasovni valovje rüšijo okoli brege . . .

— „Japonski bron“ — je gledao Mutsuhi Dsain v predmestje, potem pa se je otrüjeno vseo na snežnobelo preprogo.

Zadnje vdarjanje „japonskoga bron“ se je v delcih lomilo na skalaj, za njim je nastopila nekša moreča tišina. Zdaj so stene zaškripale. Zvončka ie v ozadji odrinola zaveso iz finoga bombaža i je žalostno poglednola notri.

— Gospod, ali smem vstopiti?

Mutsuhito Dsain je prikimao i mala deklinica je prišla notri, nato se je naglo vrgla na roke i noge i se je z nosekom doteknola preproge.

Mala deklina, povedao sem ti že, da se ne priklanaj pred menov. Na zapadi sem se odvado toga...

Zvončka se je zdignola i se je bojzljivo smejala na znanstvenika, potom pa je z dečinskim začüdenjom začnola pregledjüvati na pol sestavljene mašinske dele:

— Ka je to? — je radovedno pitala.

— Zrakoplov.

Deklina je od vsej strani pregledjüvala mašinski model.

— Jaz sem že videla zrakoplov, ali tisti ne bio takši, meo je mogočne bele peroti i pod sebov potače...

— To je novovrsten zrakoplov — je kimao Mutsuhito. — Toga sem jaz iznašeo . . .

— Anata ičiban, prvi človek si? — se je spoštljivo priklonila deklina. — Ka ne, ti si najmodrejši človek na sveti?

Mutsuhito Dsain se je nasmehno:

— So tüdi bole modri! Profesor Brinkley je še modrejši i eden tovariš, Overton je tüdi tak moder kak jaz . . .

— Što zna? — je opazjüvala deklina mašin. — Zakaj ne si dao napraviti mašini tüdi potače?

— Ar jih ne potrebjüjem. Te mašin se ne zaleti, prvle kak bi se zdigno, nego se z mesta zdigne.

— Te tüdi tak ropoče?

— Ne. Te ma inačiši motor. Tüdi propeler je inačiši. Toga ne žene bencin . . .

— Nego ka?

— Električnost.

— Ki se na nebi bliska?

— Tista. Elektriciteta. Itak pa se ta nahaja na nebi, na zemli, povsedi, celo v tebi . . .

Dekla se je čüdila.

— Kak boš neso s sebov tisto moč, ki bo gnala mašin? — je zdignola na znanstvenika velike, globoke oči.

— Iz zraka jo bom črpao med gibanjem. Mašin sam jo bo razvijao. Strašno hitro bo leto na perotaj eletričnosti.

— Jaz bi se bojala . . . — je šepetala deklinica.

— Med tem, kda ladja priplava do Tukajskega otočja, jaz že zaglednem ameriške obali... (Dale).

ZADRUŽNA SAMOPOMOČ

v MARIBORI, Miklošičeva ul. 2.

(poleg stolne cerkve)

je vzajemno podporno društvo, ki plača potomcom ali dedičom kotrig po smrti kotrige podpore do visokosti **2.500'—, 5.000'—, 10.000'— i 25.000 Din.** Najvugodnejša prilika za varčevanje. Prispevki pri pristopi so nižji kak pri sličnih društvih. — Sprejmejo se zastopniki za vse fare v Slovenskoj Krajini, šteri dobijo primerno odškodnino za svoj trud. Ponudbe sprejema načelstvo društva.

Tržne cene.

Penezi: USA dolar Din. 56, Canadski dolar Din. 55'20, Austrijski šiling Din. 7.90, Francuski frank Din. 2'18, Talijanska lira D 2'92, Pengö D 9.70, Marka 13'15, Urugvajski peso Din. 18, Argentinski peso Din. 14.

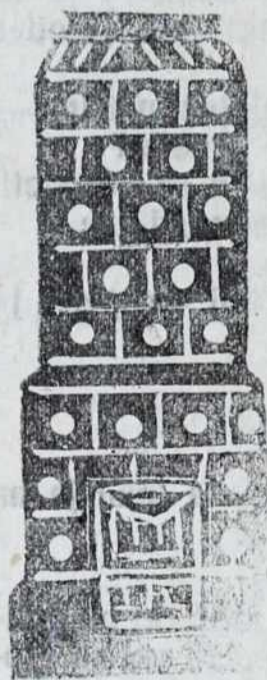
Živina: biki, junci i telice Din. 4—6, (jako debeli Din. 7), krave Din. 3—4, teoci Din. 8—9, svinje Din. 9.

Zrnje: pšenica Din. 160, žito Din. 160, oves Din. 160, kukorca Din. 160, krumpli Din. 150, ajdina Din. 180, proso Din. 180, lenovo seme Din. 250, grah črešnj. Din. 200, mešani Din. 150.

Oda se

v Mlajtincih hiša št. 25. i 4 pa pol pluga zemle skupno ali posebi Zglasiti se trbe pri **BRATKOVIČ MATJAŠI** v Murskoj Soboti 1 M. Kaniža šte. 35.

PRVA STALNA

najvekša i najfalejša

zaloga z

zidanimi pečmi

i ploščami

za štedilnike
(Kachel für Sparherd)

raznovrstne kvalitete v

velikoj izbiri

se nahajajo

v trgovini galanterije i železnine

GUSTAV DITTRICH-a
v MURSKOJ SOBŌTI. 7

HALO!

KAJ JE NOVEGA?

Naznanjam c. občinstvu ter g. čevljarjem, da sem vsled gospodarske krize ter z ozirom na pomanjkanje denarja znižal cene vsakovrstnega usnja kakor tudi čevljarskih potrebščin.

Prosim c. občinstvo, da preje, ko si bi nabavilo usnje za zimo, se potruži v mojo trgovino, da se bode te lahko prepicali, da dobite pri meni najboljše in najcenejše usnje.

S spoštovanjem:

Bartanič Geza trgovec z usnjem v Dolnji Lendavi, Glavna ul'ca šte. 75, poleg cerkve v lastni hiši.

AMATERJE POZOR!

Fotografski aparati i vse fotografske potrebšćine se dobijo po jako niskoj ceni v trgovini s paperom

HANN IZIDOR-a v M. Soboti.

HALO!

Poštenoga 14 let staroga dečka sprejemem

za vajenca.

VUKAN LUDVIK hotelir
Dol. Lendava.

ZABELO dobite vsikdar najugodnejše v trgovini
4 **F. SENČAR LJUTOMER.**

Dober leder.

Što šće ne ve, da je samo dober leder fal? Slab leder je dragi! Fal i dober leder pa vsigdar dobite pri

ŠKAFAR JOŽEF v Beltincih.

Odaja travnikov (senožeti).

Na **LUKAČEVSKOM** oktobra 4. to je v nedelo popoldnevi ob 2 odam travnike na licitaciji. Licitacija se vrši v Lukačevcih na lici mesta.

vdova KOLOSVÁRI BERTA
v Murskoj Soboti. 2

Kam naj naložim peneze, da dobim najbolši intereš???

Kde bom iskao najugodnejše posojilo za svoje potrebe? V vsakom slučaji se z zavüpanjom obrnemo na našo domačo

HRANILNICO i POSOJILNICO v BOGOJINI,

štera je vpelala dobro, polmesečno obrestüvanje (za vloge od 8 90/0 za posojila pa 100/0) i nüdi kem vekše ugodnost. Rentno dačo plača sama za svoje vlagatele. Promet od meseca do meseca raste, ka jasno svedoči od velikoga zavüpanja i kaže na varnost kritja več milijonske vrednosti njenih kotrig.

NAČELSTVO HRANILNICE i POSOJILNICE v BOGOJINI.